

Verslag CREG 2010

Verslag van de Compliance Officer

1. Inleiding

De wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, die de Europese richtlijn van 26 juni 2003 omzet in het Belgisch recht, geeft in het nieuwe artikel 8 §2 aan de transmissienetbeheerder, als een belangrijke speler voor de goede werking van de markt, de opdracht om *“een verbintenissenprogramma vast te stellen met maatregelen om te waarborgen dat elk discriminerend gedrag uitgesloten is, en ervoor te zorgen dat er adequaat toezicht wordt gehouden op de naleving ervan. Dit programma bevat de specifieke verplichtingen die aan de werknemers worden opgelegd opdat deze doelstelling wordt verwezenlijkt. Een persoon die verantwoordelijk is voor het toezicht op de naleving van het programma binnen de netbeheerder, dient bij de CREG jaarlijks een verslag in waarin de genomen maatregelen worden uiteengezet. Dit verslag wordt door de netbeheerder gepubliceerd.”*

We herinneren eraan dat het verbintenissenprogramma van Elia op 21 december 2007 werd goedgekeurd door het Corporategovernancecomité van de Raad van Bestuur van Elia System Operator en bij uitbreiding op het niveau van de volledige economische entiteit Elia.

De algemene verbintenis van niet-discriminatie, zoals bedoeld in de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, omvat verschillende principes:

- principe van vertrouwelijkheid;
- principe van transparantie;
- principe van niet-discriminatie.

2. Ontwikkelingen 2010

Naast de concrete toepassingen die in het verbintenissenprogramma worden beschreven en die voortdurend worden opgevolgd, heeft dit verslag betrekking op de concrete ontwikkelingen van de drie bovengenoemde principes tussen januari 2010 en december 2010.

2.1. Vertrouwelijkheid

In het kader van de “vertrouwelijkheidsaudit” worden elk jaar acties op touw gezet om het voltallige personeel bewust te maken van het belang van de naleving van het vertrouwelijkheidsprincipe. Daarbij worden ook de acties gecontroleerd die door de verschillende departementen zijn georganiseerd in het kader (of ter aanvulling) van de aanbevelingen die de vorige jaren in de context van dezelfde audit werden geformuleerd.

In 2010 zijn de volgende **bewustmakingsacties** uitgevoerd:

- De resultaten van de enquête die in 2009 werd uitgevoerd om het gedrag van de werknemers op het vlak van vertrouwelijkheid te beoordelen, zijn in 2010 gebruikt voor een nieuwe bewustmakingscampagne met affiches en schermen in de gangen, evenals met screensavers die automatisch op

de computers van alle werknemers verschenen, naar het voorbeeld van de bewustmakingscampagne die in 2009 werd gerealiseerd.

- Na de actualisering in 2009 van de nota van de Compliance Officer, waarin het begrip "vertrouwelijk gegeven" wordt gedefinieerd, zijn het hele jaar door controles uitgevoerd aan de printers. Op vertrouwelijke documenten die in de buurt van de printers werden achtergelaten, werd een opvallende oranjekleurige post-it aangebracht met "confidentiel – vertrouwelijk", om de aandacht te vestigen op de uitgevoerde controles. Als de documenten "lange tijd" (½ tot 1 dag) bleven rondslingeren, werden ze vernietigd of teruggebracht naar de eigenaar ervan, voor zover het mogelijk was om die te identificeren.
- Naast de uitgevoerde bewustmakingscontroles werd op alle sites van Elia het gebruik van "Equitrac" verplicht gesteld om het vertrouwelijke karakter van geprinte documenten beter te beschermen. Bij dit beveiligingssysteem voor het afdrucken van documenten moet elke werknemer via een speciaal toestelletje op de printer zijn persoonlijke geheime code intoetsen. Zo geeft hij toestemming voor het afdrucken van zijn documenten die in de virtuele wachtrij klaarstaan. De documenten worden dus enkel afgedrukt indien de werknemer hier uitdrukkelijk om vraagt en dit op het ogenblik waarop hij zelf voor een printer (naar keuze) staat. Dit systeem, dat dagelijks wordt gebruikt, herinnert alle werknemers voortdurend aan het belang van het vertrouwelijkheidsprincipe.
- Het is belangrijk dat de werknemers zich vanaf hun eerste werkdag bij Elia bewust zijn van het belang van vertrouwelijkheid. Met het oog hierop werd in het programma van de onthaaldag voor kaderleden een presentatie van de Compliance Officer opgenomen. Tijdens deze presentatie wordt de nadruk gelegd op de specifieke situatie van Elia als gereguleerd monopolie en op de verplichtingen in termen van vertrouwelijkheid, transparantie en non-discriminatie die hieruit voortvloeien.

Naast de **bewustmakingscampagnes** voor het personeel werden in 2010 in het kader van de vertrouwelijkheid nog andere concrete acties gerealiseerd:

- De namen die zijn vermeld op de toegangsbadges voor de administratieve sites van Elia werden strikter gecontroleerd. Binnenkort zal er ook worden overgegaan tot het systematisch controleren van gedrag dat door het personeel dat instaat voor het beheer van de in- en uitgangen van de gebouwen als abnormaal wordt geëvalueerd. Wat de controle van de toegang tot de hoogspanningsstations (technische sites) betreft, werd geopteerd voor een nieuw systeem met elektronische sleutels ("Elkeys"). Dit systeem wordt binnenkort ingevoerd. Dankzij deze intelligente sleutels kan de toegang tot de posten op een veiligere en efficiëntere manier worden beheerd, omdat hierbij de gebruiksinformatie van elke afzonderlijke sleutel wordt geregistreerd.
- De procedure voor het updaten van de lijst van "medewerkers met een sleutel", zoals bepaald in de Gedragscode tegen handel met voorkennis en marktmanipulatie, werd herzien, met de bedoeling iedere nieuwe betrokken werknemer zo snel mogelijk op de hoogte te brengen van zijn verplichting om de Gedragscode te na te leven. Deze Code dient overigens herzien en/of aangevuld te worden als gevolg van de recente overname van 50Hertz Transmission door Elia.

- Er zijn verschillende testen uitgevoerd om het veiligheidsniveau van onze informatiesystemen te evalueren:
 - o In samenwerking met een externe partner is getest of het mogelijk is om in te breken in de systemen van Elia (hacking). In een eerste fase is geprobeerd om van buiten het bedrijf binnen te dringen in de systemen van Elia, zonder dat vooraf informatie ter beschikking werd gesteld over de structuur van de systemen. In een tweede fase kreeg de hacker de opdracht te testen hoe goed de systemen beveiligd zijn tegen een aanval vanaf een computer die zich in de gebouwen van Elia bevindt (dus aangesloten op het netwerk), met een standaardlogin/gebruikerspaswoord, zonder speciale toegangsrechten voor de applicaties waarin hij moet trachten in te breken. De resultaten van deze testen zijn zeer positief, aangezien de hackers er niet in geslaagd zijn om toegang te verkrijgen tot het netwerk van Elia (zowel van buitenaf als via een interne computer). Er zijn wel enkele opmerkingen geformuleerd die aanleiding hebben gegeven tot verbeteringen.
 - o Er zijn ook aanvallen van het type "social engineering" gesimuleerd. Via het internet, via telefonische contacten met werknemers, ... is getracht om informatie te verkrijgen over de toegang tot bepaalde applicaties (identificatiegegevens, paswoorden, ...). De resultaten van deze testen zijn eveneens bevredigend.
- De regels voor het beheer van de mailboxen zijn aangepast om ervoor te zorgen dat de afzenders van een e-mail automatisch op de hoogte worden gebracht wanneer de betrokken ontvanger de onderneming heeft verlaten. Zo wordt vermeden dat er nog langer (vertrouwelijke) berichten worden verstuurd naar mailboxen die niet meer in gebruik zijn. Een maand na het vertrek van de werknemer wordt het e-mailadres automatisch op non-actief gezet voor contactpersonen van buiten het bedrijf. Daarnaast werd ook de procedure voor de toegang tot IT-middelen door werknemers die de onderneming hebben verlaten aan een controle onderworpen rekening houdend met de regels van vertrouwelijkheid en het respect voor de privé-levenssfeer.
- Bovendien wordt de Compliance Officer systematisch om advies gevraagd in gevallen waarin de vertrouwelijkheid tussen Elia en een externe speler in het geding is. Enkele voorbeelden hiervan zijn:
 - o het opstellen van het Non Disclosure Agreement bij de verkoop van Belpex door Elia;
 - o het verspreiden van presentaties die buiten Elia zullen worden gebruikt;
 - o het opstellen van vertrouwelijkheidsattesten, met name met ISSEP, Smarter Grid Solutions, ...;
 - o het verschaffen van opheldering over het gebruik door de VREG van de vertrouwelijke gegevens die aan de instantie worden meegedeeld.

2.2. Transparantie

In 2010 zijn de volgende acties genomen om toe te zien op onze verplichtingen op het gebied van transparantie:

- De editie 2010 van de klantendag van Elia, die op 19 november laatstleden werd gehouden, was een groot succes. Op deze dag waren een honderdtal vertegenwoordigers van onze industriële klanten, netgebruikers, ARP's en distributienetbeheerders aanwezig. Om transparantie te verschaffen over de activiteiten van Elia en over onze toekomstige uitdagingen, werden diverse onderwerpen aangekaart en uitvoerig besproken: de overname van 50Hertz Transmission, de technologische innovatie in verband met de integratie van de Europese markten, het ontwikkelingsplan, de problematiek van de compensatie van netverliezen, ...
- De procedures en instrumenten voor de communicatie met onze klanten, met de producenten en de andere netbeheerders in geval van een ernstig incident op het Elia-net, werden aan een controle onderworpen. Daarbij is in de eerste plaats aandacht besteed aan de snelheid en de transparantie van de mededelingen. Tijdens de crisisoefening die op 25 en 26 november 2010 door Elia werd gehouden, werd ook voor het eerst de samenwerking met het Coördinatie- en Crisiscentrum van de Regering (CGCCR) getest.
- In samenwerking met FEBEG en zijn leden zijn de gegevens aangaande de elektriciteitsproductie herzien en vervolledigd (Elia-website / Operational data & tools / Power generation). De doorgevoerde wijzigingen betreffen:
 - Publicatie van het productiepark in de Elia-zone: herziening van de gegevens met betrekking tot het productiepark en samenvoeging van de eenheden per centrale.
 - Aangezien de productie van windenergie belangrijker is geworden in de Elia-zone, werd beslist om een onderscheid te maken tussen "windenergie" (Wind) en de "andere" brandstoffen (Other) in publicaties over de beschikbare vermogens, nominatieprogramma's en de geproduceerde vermogens.
 - Ingebruikname van een interface voor het ontvangen van nieuwe berichten van de ARP's die lid zijn van FEBEG om de transparantie te verhogen:
 - Ontvangst van berichten over de maximaal beschikbare vermogens in de portefeuilles van de ARP's die aan het initiatief deelnemen.
 - Ontvangst van berichten over de niet-geplande stilstand van eenheden van de ARP's die aan het initiatief deelnemen en een technisch vermogen hebben hoger dan 100MW.
 - Voorbereiding van de publicatie op de Elia-website van de gegevens die afkomstig zijn van de ARP's (publicatie gepland voor 2011, op voorwaarde dat het contractuele kader met de ARP's kan worden voltooid):
 - Dagelijkse aanpassing van de maximaal beschikbare vermogens die worden geleverd door de ARP's die aan het initiatief deelnemen.
 - Publicatie van de niet-geplande stilstand van eenheden van meer dan 100MW waarbij de vermindering van het vermogen hoger is dan 100MW.

- Publicatie van een overzicht van de niet-geplande stilstand van eenheden van meer dan 100MW waarbij de vermindering van het vermogen hoger ligt dan 100MW.
- In het kader van de marktkoppeling in de regio CWE en in samenwerking met de andere TNB's uit de regio CWE, worden de gegevens in verband met de koppeling (zie onderstaande lijst) op de website van CASC gepubliceerd (www.casc-cwe.eu). Op de website van Elia staat nu ook een link naar deze website.
 - Netto transferdagcapaciteit NTC (net transfer capacity) per grens en per richting op de binnengrenzen van de zone CWE.
 - Beschikbare transferdagcapaciteit ATC (available transfer capacity) per grens en per richting op de binnengrenzen van de zone CWE.
 - Toegewezen dagcapaciteit in het geval van expliciete veilingen (Shadow Auctions) als de koppeling in de zone CWE niet geslaagd is.
 - Prijsverschillen tussen de verschillende prijszones van de zone CWE na koppeling.
 - De totale congestie-inkomsten per grens en per richting op de binnengrenzen van de zone CWE.
 - De congestie-inkomsten per grens, per richting en per TNB op de binnengrenzen van de zone CWE.

2.3. Niet-discriminatie

Naast de permanente aandacht voor niet-discriminatie bij de verkoopverrichtingen op het gebied van het netgebruik en van de ondersteunende diensten, werden in 2010 op het vlak van niet-discriminatie de volgende acties genomen:

- De pentalaterale prijskoppeling in de regio Centraal-West-Europa (CWE) en de volumekoppeling (Interim Tight Volume Coupling) tussen de zone CWE en de Noord-Europese markt, die gelijktijdig werden gelanceerd op 9 november 2010, vormen een belangrijke stap op weg naar een interne Europese elektriciteitsmarkt. De verbruikers in de negen betrokken landen (Benelux, Frankrijk, Duitsland, Denemarken, Finland, Noorwegen en Zweden) kunnen zodoende genieten van de economische optimalisering die leidt tot een efficiënter gebruik van het elektriciteitssysteem in deze zone, tot prijsconvergentie en een optimale toewijzing van de grensoverschrijdende capaciteit.
- De aankoopprocedure (van bestelling tot levering) werd aan een controle onderworpen, rekening houdend met de garanties inzake objectiviteit en onafhankelijkheid die Elia ten aanzien van zijn leveranciers biedt.

3. Roadmap compliance

Een van de belangrijke verwezenlijkingen voor 2010 betreft de omzetting van het verbintenissenprogramma in een roadmap voor de controle van de compliance.

In deze roadmap wordt een visie voor vier jaar gedefinieerd (de duur van een tariefperiode). Het document bevat een overzicht van alle controles en acties die op het gebied van vertrouwelijkheid, transparantie en niet-discriminatie moeten worden uitgevoerd. Het garandeert bovendien dat de controle van de compliance een vast onderdeel wordt van een actieplan dat elk jaar wordt bijgewerkt op basis van een risicoanalyse. De hieraan verbonden acties kunnen eveneens in de loop van het jaar worden beoordeeld. De resultaten van deze acties zullen bovendien worden opgenomen in de verslagen van de Compliance Officer van de volgende jaren.

* * *